

Универзитети за просвећеност

Ми, председници и представници ректорских конференција Аустрије, Хрватске, Чешке Републике, Немачке, Италије, Пољске, Србије, Словачке, Словеније и Швајцарске, састали смо се данас у Бечу како бисмо разговарали о томе какву би улогу требало да играју универзитети у данашњим друштвима.

Изражавамо чврсту веру у темељне вредности високог образовања које одражавају достигнућа просвећености. Академска слобода и интегритет истраживања и наставе, институционална аутономија, значајно учешће студената и наставног особља у управљању високим образовањем и јавна одговорност за високо образовање кључни су елементи за његово функционисање и развој. Овим путем желимо да потврдимо важност основних начела *Magna Charta Universitatum*, посебно холистички приступ образовању будућих генерација који подстиче њихов физички, психолошки и интелектуални развој.

Посвећени смо даљем унапређивању ових основних вредности високог образовања и оснажићемо наш дијалог, с посебним нагласком на заједничка искуства, како унутар Европског простора високог образовања (EHEA), тако и шире. Надаље, наглашавамо допринос високошколских установа друштву, оствариван путем подстицања интеркултуралног разумевања, равноправног приступа, грађанског ангажмана и етичког образовања, као и јачањем друштвене одговорности.

Охрабрујемо наше власти да подрже високошколске установе у испуњавању ове темељне улоге и ових основних вредности, путем обезбеђивања одговарајућих ресурса и правних оквира. Такође позивамо владе да спрече све облике подривања независног истраживања, укључујући она истраживања која су заснована на уметности и уметничком сустваралаштву, те институционалне аутономије.

Истовремено, изражавамо забринутост због јачања покрета у Европи и ван њених граница којима се угрожава демократска природа наших установа и друштава. Пост-истинита објашњења постају све снажнија у обликовању јавног мњења и политичких расправа и добијају нову димензију кроз друштвене медије. Социјална дезинтеграција и сукобљавање непрестано доводе у питање демократска начела. Наша забринутост је нарасла у контексту све веће неједнакости, национализма, популизма, расизма, антисемитизма, нетолеранције, поларизације и радикализације, као и псеудо-науке и псеудо-чињеница и других претњи демократској и научној култури.

Ми, као високошколске установе и стубови друштва и демократије, настојимо да спречимо овакве токове и да делујемо против њих. Остајући ревносни, позивамо наше власти да осигурају да мере националне политике јемче ова достигнућа кроз снажну посвећеност Европи заснованој на заштити људских права и темељних слобода.

Беч, 13. децембар 2018.